

فردوسی

حکیم ابوالقاسم فردوسی مابین سالهای ۳۲۵ و ۳۲۹ در ناحیه توس زاده شد. پدرش از طبقه دهگانان توس بود. زندگی او بیش از هر شاعر دیگری با افسانه آمیخته است. وی در سی و پنج سالگی در صدد خلق شاهنامه برآمد و افزون بر سی سال عمر خود را در این راه سپری نمود، تا جایی که خود را زنده کننده عجم و زبان فارسی که زیر سلطه عربها می رفت می دانست، و به راستی چنین بود. سرانجام این شاعر حماسه سرای بزرگ ایران در حدود سالهای ۴۱۱ یا ۴۱۶ هـ ق زندگی را بدرود گفت.

شبی در برت گر برآسودمی سر فخر بر آسمان سودمی

فردوسی سراینده بزرگ اثر اسطوره‌ای - حماسی شاهنامه است. شاهنامه سرگذشت ملتی است در طول قرون، و نمودار فرهنگ و اندیشه و آرمانهای آنهاست. شاهنامه کتابی است درخور حیثیت انسان، کتابی که سخن از مردمی می گوید که در راه آزادی و شرافت و فضیلت تلاش و مبارزه کرده و مردانگی‌ها نموده‌اند و در این راه دادگری و آزادمنشی را ثبات بخشیده‌اند. از این رو بی بردن به ارزش و روح و جوهر این اثر بزرگ برای هر ایرانی وظیفه‌ای لازم و ضروری است.

آنچنان که از شاهنامه برمی آید شعر فردوسی از طعن و دروغ و بدگویی و چاپلوسی خالی است و تا آنجا که مقدور بوده از الفاظ پست و زشت و تعبیرات ناروا و